

SLA Veikėjai Naujuosius Metus Pradeda Dideliu Darbu Susivienijimo Stiprinimui Pasiekti Gražus Vaisiai!

NESUSITARIA DEL VIRŠUNIŲ KONFERENCIJOS DATOS

Plieno pramonės darbininkai derasi su darbdaviais dėl didesnio atlyginimo. – Nikita Chruščevas aplankys Indoneziją

Prieš prezidento Eisenhowerio vykimą į Europą ir jam esant Europoje, daug buvo rašoma apie viršūnių konferenciją, tačiau nebuvo žinoma kur konferencija įvyks ir kuriomis dienomis, bet Eisenhoweriui lankantis Europoje ir nuvykus į Paryžių, viršūnių konferencijos klausimas buvo plačiai išdiskutuotas su Prancūzijos prezidentu Charles de Gaulle, ir parinkta konferencijai baltąjį mėnesio 27 dieną. Su parinktu laiku ir data sutiko Didžiosios Britanijos ir Vokietijos vadai. Po tokio pasitarimo Paryžiuje ir parinkimo konferencijai datą atrodė, kad konferencija tikrai įvyks balandžio 27 dieną Paryžiuje. Tačiau Sovietų Sąjungos ministeris pirmininkas Nikita Chruščevas pranešė, kad jis sutinka su vieta, bet nustatyta data sovietams nepatogi ir pasiūlė konferenciją pradėti balandžio 21 ar gegužės 4 dieną. Taip esant, prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad jis sutinka viršūnių konferenciją pradėti gegužės 16 dieną Paryžiuje, nes apie tą laiką jis galės vykti į Paryžių.

Bet tai nėra galutinis datos nustatymas, nes tuo reikalu eina pasitarimai tarp Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybių. Ar minėtų kraštų vyriausybės sutiks su Chruščevu pasiūlytomis datomis, tuo tarpu negalima pasakyti. Dar gali atsirasti ir daugiau siūlomų datų viršūnių konferencijai pradėti.

Plieno pramonės ir darbininkų derybos

Pagal Taft-Hartley įstatymą plieno pramonės darbininkai, po ilgo streikavimo, priversti buvo grįžti į darbą. Jiems dirbant eina pasitarimai tarp plieno darbininkų unijos atstovų ir plieno pramonės atstovų, tačiau iki šiol tuose pasitarimuose neprieita prie jokio susitarimo. Darbininkų unijos prezidentas MacDonald nusistatęs kovoti už geresnį atlyginimą darbininkams už sunkų ir pavojingą darbą, o plieno pramonės kompanijų pasiūlymai darbininkus nepatenkina ir nepriimtini. Sakoma, kad apie vidurį šio mėnesio vyriausybė praves balsavimą tarp darbininkų, tai jie galės pareikšti savo nuomones, ar jie nori baigti streiką ir priimti kompanijos pasiūlytas sąlygas, ar tęsti streiką toliau ir reikalauti pradžioj streiko pareiklauto pakėlimo už darbą.

Nikita Chruščevas aplankys Indoneziją

Iš Jakarta pranešama, kad Sovietų Sąjungos ministeris pirmininkas Nikita Chruščevas vasario mėnesį atvyks į Indoneziją oficialiam apsilankymui. Sovietų ambasada praneša apie lankymąsi ir sako, kad tai bus Chruščevu platūs apvažiėjimas Azijos kraštuose pirm viršūnių konferencijos su vakarais gegužės mėnesį. Pranešime taipgi sakoma, kad Chruščevas informavo Indonezijos prezidentą Sukarno lapkričio mėnesį, kad jis priima pakvietimą. Atvykymui tikra tada nenustatyta, bet manoma, kad jis pribus apie vasario 28 dieną.

Pageidauja Eisenhowerio atvykimo

Lotynų Amerikos diplomatai pageidauja, kad Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Eisenhoweris draugiškumo tikslais aplankytų Amerikos žemyno respublikas. Jie sako, kad jeigu prezidentas Eisenhoweris apsilankė Azijos, Afrikos ir kituose kraštuose, tai kodėl negali aplankyti Pietų Amerikos kraštus ir parodyti tiems kraštams draugiškumą.

Nori geresnių santykių su Amerika

Iš Havanos pranešama, kad Kubos prezidentas – Dorticos pareiškė pageidavimą sudaryti geresnius santykius su Amerika. Prezidentas pabrėžė, kad ministeris pirmininkas Castro stovi už tai, kad Kubos cukraus eksportas į Ameriką būtų reguliuojamas pagal abiejų pusių susitarimą. Sakoma, kad dabartinė importo sistema, kurią nustatė kongresas yra nepakenčiama.

Vilniaus universiteto etnografinė ekspedicija ilgesnį laiką tyrinėjo Šalčininkų rajono kaimų apylinkių senų žmonių padavimus, padarė daugiau kaip 1,000 puslapių užrašų, nufotografavo apie 900 medžiaginės kultūros objektų, padarė apie 100 spalvotų ir kitokių braižinių iš liaudies meno, audinių, juostų, tautinių drabužių, darbo įrankių ir kt. Ekspedicijos vadovė buvo doc. P. Dundulienė.

Amerikos Lietuvių Tarybos metinio suvažiavimo, įvykusio 1959 m. gruodžio 12-13 dienomis New Yorke, Henry Hudson viešbutyje, dalyvių dalis.

PIRMOJE EILEJE (iš kairės į dešinę): V. Barčiauskas, S. Gegužis, P. P. Dargis, J. Talalas, dr. M. J. Vinikas, dr. P. Grigaitis, L. Simutis, E. Bartkus, S. Bredes, Jr., Wm. T. Kvetkas, Jok. Trečiokas, T. Blinstrubas, dr. A. Trimakas. **ANTROJE EILEJE:** Tomas Matas, P. Vainauskas, dr. E. Noakas, J. Vilkaitis, S. Gudas, A. S. Trečiokienė, E. Paurazienė, E. Mikužutė, M. Kižytė, M. L. Vasil, K. Bielinis. **TREČIOJOJE EILEJE:** T. Matienė, A. S. Trečiokas, J. Varnas, J. Pakalka, S. Narkėliūnaitė, prel. J. Balkunas, S. Lušys, dr. V. P. Vygantas.

METINIO ALT SUVAŽIAVIMO, Įvykusio 1959 m. gruodžio 12-13 dienomis New Yorke priimtos rezoliucijos

Kultūrinio santykiavimo su Lietuva klausimu

Viena šaltjo karo fazė ir Kremliaus vadovaujamo tarptautinio komunizmo taktiniu manevru reikia laikyti jų vėžimąsi į taip vadinamą taikų sambūrį su laisvaisiais Vakarais. Tas sambūris turįs reikštis įvairiomis formomis, o ypatingai kultūrinėje srityje.

Kremliaus siekiamam tikslui bandoma panaudoti ir lietuvių išsivysius, kad jie imtų vykdyti kultūrinį bendradarbiavimą su okupuota Lietuva.

Amerikos Lietuvių Taryba savo suvažiavime 1959 m. gruodžio 12-13 dienomis Henry Hudson viešbutyje, New Yorke, svarstė tą klausimą ir imdama dėmesin, kad:

- 1) Lietuvių kultūrininkas Lietuvoje nėra laisvas kurti ir kad jo kuryba yra komunistų ne tik kontroliuojama, bet ir diriguojama;
- 2) Lietuva dar tebelaikoma kraštu, kur užsieniečiai neleidžiami;
- 3) Santykiavimas galimas tarp partnerių visiškos lygybės principu;
- 4) Siandieninėse sąlygose kultūrinis santykiavimas su okupuota Lietuva būtų nepakeičiamai vienpusiškas;
- 5) Toks bendradarbiavimas patarnautų Lietuvos okupantams, tapdamas jų propagandos įrankiu.

Tokioms sąlygoms esant, visuomeninis organizuotas santykiavimas su okupuota Lietuva būtų žalingas Lietuvos laisvės reikalui.

A. L. Tarybos ateities veiklos klausimu

Amerikos Lietuvių Taryba nuo pat savo įsikurimo 1940 metų vykdė Lietuvos laisvinimo iš Sovietų Sąjungos okupacijos ir nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos atsta-

tymo darbą. Tuos uždavinius vykdyma, Taryba nuolat yra kreipusi į Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybę, į Atstovų Rumų ir Senato atstovus, reikšdama lietuvių tautos nepalaužiamą kovą už išsilaivimą iš okupanto jungo ir reikalaujama šio krašto vyriausybės visokeriopos paramos.

Su pasitenkinimu konstatuojame, kad Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė niekuomet nepripažino Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir, kad Lietuvos atstovas Washingtono yra laikomas ir pripažįstamas nepriklausomos Lietuvos atstovu.

Tačiau tarptautinė padėtis yra įsitempusi dėl Sovietų Sąjungos vėžimosi laisvąjį pasauliui pavergti. Abi šalys dabar ruošiasi viršūnių konferencijai, kuri numatoma ateinančių metų pavasarį.

Nėra jokios abejonės, kad Vakarai suprantą esamosios padėties rimtumą ir rupinasi, kad pavergtieji kraštai nepasiliktų Sovietų kontrolei. Bet yra pavojų, kad Vakarai Sovietų Sąjungai gali duoti laisvės reikalui kenksmingų nuolaidų. Todėl patys lietuviai, visų pirma, turi rūpintis savo tautos laisve ir jos ateitimi.

Amerikos lietuviai privalo dėti visas pastangas, kad šios šalies gyventojų viešojo opinija nebūtų paveikta demokratijos ir laisvės kenksminga prasmė. Todėl Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas pareiškia:

Kad Amerikos Lietuvių Taryba stovės, kaip ir iki šiol stovėjo, Lietuvos bylos sargyboje ir imsis energingų žygių, reikalui iškilus;

Kad Amerikos Lietuvių Taryba bus pasiruošusi išvystyti plačiausią akciją visuomenėje, kur galima veikiant su panašiomis kitų tautų organi-

zacijomis;

Kad suvažiavimas, turėdamas prieš akis visus pavojus, kreipiasi į Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių visuomenę, kviesdamas ją dar vieningiau remti darbą ir aukomis ALT veiklą.

Vasario 16-sios reikalai

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, įvykęs 1959 m. gruodžio 12-13 dienomis, New Yorke, kviečia Amerikos lietuvių visuomenę, kiek galint, įspūdingiau atstovėti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo 42-ją sukaktį.

ALT skyriai prašomi, bendradarbiaujant su visomis lietuvių organizacijomis, iš anksto griebtis darbo, kad minėjimams būtų tinkamai pasiruošta, sudarant prasmingą programą, juos reikiamai išpopuliarinant lietuvių, amerikiečių ir Lietuvos draugų tarpe.

Reikia įtempti visas jėgas, kad minėjimų proga būtų surinkta, kiek galint, daugiau aukų, nes lėšos Lietuvos laisvinimo darbui labai reikalingos. Ypatingai svarbu padaryti žygių, kad galimai dišesnis Amerikos senatorių ir Kongreso narių skaičius tą proga Kongrese pasisakytų už Lietuvos išlaisvinimą, o gubernatoriai ir miestų mērai išleistų proklamcijas, Amerikos visuomeni primenantis lietuvių tautos kančias ir jai Sovietų padarytąjį skriaudą.

Centrinės lietuvių organizacijos, sudarancios ALT, prašomos kreiptis į savo skyrius bei padalinius ir paraginti juos, kad Vasario 16-sios proga jie paskirtų atitinkamas aukas Amerikos Lietuvių Tarybai.

Dėl Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pranešimų

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1959 m. (Nukelta į 3 pusl.)

SLA VEIKĖJŲ ARTIMIAUSI DARBAI

Išnaudoti Geriausią Progą ir Priešyti Vaikus ir Jaunuolius į Ypatingai Palengvintų Sąlygų Apdraudas

Padėti Klubams ir Draugijoms Jų Nariams Gauti Susivienijimo Duodamas Apdraudas ir Pašalpas

Pažangos Vajaus Darbai: Priešyti į Reguliaries Apdraudas Jaunąją Kartą ir suaugusius

GERIAUSIAS VAJUI LAIKAS!

Dar ne vėlu priešyti vaikus ir jaunuolius ypatingai palengvintų sąlygų apdraudoje. Kadangi gruodžio mėnesį priešyti nariai kuopose gali būti priimti 1960 metų sausio mėnesį, tai vaikų ir jaunuolių apdraudos aplikacijas galima siųsti šį sausio mėnesį ir tos aplikacijos bus priskaitomos prie praeitų metų gruodžio mėnesio.

Klubai ir draugijos jau pačios kreipiasi į Susivienijimą, prašydamos savo nariams papildomos apdraudos ir Susivienijimo duodamų pašalpų. SLA veikėjų pareiga pagelbėti klubams ir draugijoms, kad jos savo nariams padidintų naudas. Klubai ir draugijos pasilieka veikti, kaip iki šiol—visiškai savarankiai. Bet jų nariai Susivienijime reguliarių ar draugybės narių pagrindu gali gauti (a) gyvybės apdraudą, (b) akidentalę apdraudą, (c) ligoję pašalpą ir (d) gali savo vaikus apdrausti Susivienijime ypatingai lengvų sąlygų apdraudoje.

Klubas ar draugija, kuri turi savo kokį nors turtą, gali jį, Susivienijimui padedant, panaudoti savo nariams sudarydama paid-up insurance—apmokėtą apdraudą. Klubas ar draugija šiuo reikalu visada gali gauti Susivienijimo Centre apskaičiavimus ir visas sąlygas.

Pažangos Vajaus darbai varomi ir toliau.—SLA organizatorių, kurių mes šiuo metu turime arti dviejų šimtų, pareiga išnaudoti geriausią sezono savaitę ir surasti naujų narių reguliariams SLA apdraudoms skyriams.

Gausys parengimai, daugelis progų susitikti veikliuosius lietuvius, suteikia organizatoriams pulkias progas sudaryti naujas pažintis ir pakalbinti numatomus aplikantus įstoti į šiuo metų veikliausią ir subejančią daryti pasigeretiną pažangą organizaciją—Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

APIE TERMINUOTĄ APDRAUDĄ—TERM INSURANCE

Terminuota apdrauda yra tokia apdrauda, kurios sąlygos veikia tik tam tikrą numatytą ir sutartą laiką.

Kada kas nors apdraudžia namus nuo ugnies vieniems, trejiems ar penkiems metams, tai yra terminuota apdrauda.

Daugelis dirbančiųjų savo darbovietėse dažniausia gauna terminuotą apdraudą, kurios sąlygos veikia iki to laiko, kol dirbama toje įstaigoje.

Šiuo metu SLA įvedė dviejų rūšių terminuotą apdraudą: vaikams nuo gimimo dienos iki 18 metų ir jaunuoliams nuo 16 metų iki 25 metų amžiaus.

Svarbiausia tenka pasakyti, kad terminuota apdrauda—term insurance—yra pilnai užtikrinta, visiškai saugi ir naudinga apdraustajam, kaip ir kiekviena kita apdrauda, nes apdraustasis turi pilną apdraudą tai sumai, kuri parašyta jo Apdraudos Paliudijime.

DIDELIO SLA DARBO PAGRINDINĖ PRASMĖ

Susivienijimas, plataus tautinio ir visuomeninio bei patriotinio masto uždavinius vykdydamas, Savo Dementinio Jubilėjaus garbei suteikė Amerikos lietuviams nepaprastą dovaną ir duoda negirdėtų palengvinimo sąlygų vaikų ir jaunuolių terminuotą apdraudą. Šiuo atveju taip pat reikia pasakyti, kad apdraustasis vaikas ar jaunuolis turi pilną apdraudą visam jo Paliudijime nurodytam laikui pilnoje sumoje. Ši apdrauda yra garantuota SLA ištekliais ir apsaugota valstijų įstatymais.

Kai kas klausia, ką gaus vaikas sulaukęs 18 metų. Šios ypatingai mažų mokesčių apdraudos rezervai yra maži, todėl savo pranešimuose SLA Vajaus Komisija jų neminėjo, bet vistiek ši apdrauda turi savo tuos nedidelius rezervus, kuriuos apdraustasis gali panaudoti bet kada persikeliant į kitą, santaupų rezervus turinčią, SLA apdraudą.

JAUNOJI KARTA ATEINA SUSTIPRINTI SUSIVIENIJimą

Turim atsiminti, kad nei pati mūsų fraternalė organizacija, kuri veikia ne pelniui, bet savo narių gerovei, nei lygiai tas asmuo, kuris vaiką priaro, juk nesitiki ir neplanuoja, kad jaunuolis, sulaukęs 18 metų, rengtųsi Susivienijimą apleisti. Nes jam pačiam apdraudos nutraukimas nėra pageidaujamas nei naudingas. Visiškai aišku, kad apdraustojo interesai ir SLA pageidavimai pilnai sutampa: vaikų apdraudoje 18 metų sulaukęs jaunuolis persikelia į suaugusių skyrių ir moka tuos pačius apdraudos mokesčius, vadinasi, naudojasi jam suteiktomis lengvatomis. Suaugusių skyriuje jis turi pilnas SLA (Nukelta į 3 pusl.)

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

Yearly Subscription Rates
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30-th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5223

Susivienijimo kuopų skubus pranešimai turi būti pristigti ne vėliau savaitės laiko prieš laikraščio išleidimą. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyta savo nuostatais.

Keičiant adresus būtina paduoti kaitę zono numerį.

MUSŲ REIKALAI

Kandidatų nominacijoms praėjus

Praeitais metais gruodžio mėnesio paskutinę dieną pasibaigė kandidatų nominacijos Susivienijimo Pildomosios Tarybos narių pareigoms. Tai pirmą kartą mūsų organizacijos istorijoje nominacijos vyko tik vieną mėnesį, pagal praeito Susivienijimo seimo nutarimą. Greitu laiku bus skaitomi balsai ir galėsime pranešti Tėvynėje kurie asmenys gavo daugiausia balsų ir galės kandidatuoti į Pildomąją Tarybą.

Rinkimai irgi bus tik viena kovo mėnesį. Kuopos jau dabar gali pradėti ruoštis prie rinkimų, nes visai nepajusime kai prabėgs sausio ir vasario mėnesiai. Tos kuopos, kurios nelaiko susirinkimų kiekvieną mėnesį, privalo taip patvarkyti, kad susirinkimai būtų laikomi kovo mėnesį, visi nariai galėtų dalyvauti ir atiduoti savo balsus už tuos kandidatus, kurie, jų nuomone, tinkami būti Pildomosios Tarybos nariais.

Nuoširdžiai dėkojame už sveikinimus

Tėvynės redaktorius ir sekretorius Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga gavo daug sveikinimų nuo Susivienijimo veikėjų bei kuopų pareigūnų, kad asmeniškai visiems neįmanoma atsakyti ir padėkoti už prisiminimą ir gerus linkėjimus švenčių proga. Todėl visiems tiems, kuriems nespėta asmeniškai atsakyti ir padėkoti už gerus linkėjimus, nuoširdžiai dėkojame viešai per organizacijos organą.

Nauji metai, nebaigti darbai

Praeitais savaitės penktadienį pradėjome naujuosius 1960 metus. Nors metai nauji, bet praeitų metų darbai nebaigti, juos turėsime baigti šiais metais. Vienas nebaigtų ir didelių darbų prieš mus stovi Susivienijimo Pažangos Vajus. Todėl naujuosius metus pradėdami privalome nusistatyti ir ryžtingai dirbti įsiekiant priklausantių lietuvių ir lietuvių ir įrašyti juos į brolišką mūsų organizaciją. Ypačingai visų būtina pareiga nuoširdžiai ir ryžtingai padirbėti per sekamus šešis mėnesius ir telti lietuvių ir organizaciją, kad busimam deimantiniam seime, kuris įvyks pradžioje liepos mėnesio Pittsburge, Pa., visi bendrai galėtume pasidžiaugti padaugėjusiu narių skaičium. Tad visi ir visos stokitės darban ir padirbėkite iki busimam deimantiniam seimui!

SLA Reikalai ir Veikla

Prisiminus Miką Kuprį, SLA Veikėją

MIKAS KUPRIS

Užpraeitos savaitės Tėvynėje buvo pranešta, kad gruodžio 17 dieną Wilkes Barre, Pa., mirė Mikas Kupris, ilgametis ir žymus Susivienijimo veikėjas. Jis gimė 1893 metais spalio mėn. 15 dieną Lietuvoje. Į Jungtines Amerikos Valstijas, kaip ir daugelis kitų, atvyko 1912 metais jaunu budamas laimės jėskoti, apsigyveno Pensilvanijos valstijoje ir pradėjo pragyvenimą pelnytis dirbdamas anglių kasyklose, kur tais laikais daugiausia atvykusių lietuvių apsigyvendavo.

Velionis budamas patriotingu lietuviu ir suprantantis apdauos reikalingumą kiekvienam darbo žmogui, įsirašė į vietines lietuviškas lokales organizacijas, o į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje 115 kuopą įsirašė 1920 metais ir išbuvo nariu geram stovyje iki mirties, ir nemažai dirbo kuopai ir visam Susivienijimui. Daugiausia laiko velionis Kupris pašventė Susivienijimo seimui, kurį vadovavo, ir prie kurios priklausė beveik visos tos apylinkės gyvujančios kuopos. Jis seimui atliko daug darbų, kaip ir daug dirbo, apskrities suvažiavimuose pirmininkaudavo, apskrities rengiant vasarines išvykas ar kitokius parengimus žiemos metu, jis nuoširdžiai ir energingai dirbo, kad patengimai būtų gerai suruošti ir iš jų būtų nauda apskrities. Už tokį energingą darbą Susivienijimui ir kitose lietuviškose organizacijose, jis užsitarnavo didelės pagarbos ir padėkos. Jo atliktus darbus ilgai nepamirš Wilkes Barre apylinkės gyvujančių kuopų veikėjai ir Susivienijimo centras.

Velionis Kupris, budamas sveikas, dalyvaudavo beveik kiekvienam Susivienijimo seime, sekdamas seimų eigą ir, jei pastebėdavo kitų pareikštą žalingas nuomones organizacijai, padarydavo pastabas. Bet jo sveikatai sušlubavus, paskutiniuose porą seimų negalėjo dalyvauti.

Neminint pirmesnių Kuprio dirbančių vietų, per paskutinius 33 metus jis dirbo Franklin Colliery Coal Company iki 1949 metų, ir tais metais dėl nesveikatos pasitraukė iš darbo ir gyveno iš kuklios pensijos.

Dideliame nuliudime liko žmona Ona; sunęs Juozas ir Mykolas, abu gyvena namie; Raymondas gyvena Wilkes Barre; Leonardas — Scrantone; Jonas Jackson Heights, Long Island, N. Y.; Mrs. Angelo Altavilla — Harrisburg; Mrs. Joseph Kalinosky — Wyoming; Mrs. Thomas Urban — Kingston; taipgi paliko 10 anukų, brolių William Harrisburg; seserį Mrs. Frances Eglavich, Scrantone; ir keletą seserėčių ir brolių vaikų.

Palaidotas šeštadienį, gruodžio 19 dieną su bažnytinėmis išklėmis Parish kapinėse, Bear Creek.

Asmenyje Miko Kuprio, Susivienijimas neteko rimto ir energingo veikėjo, kokių labai mažai yra. Pasigies jo ne tik Susivienijimas, bet ir kitos organizacijos, kuriose velionis priklausė, taipgi pasigies jo ir draugai, su kuriais jis per ilgus metus dirbo lietuviškus darbus.

Lai jam buni lengva išsėtis šaltoje ir laisvoje Dėdės Samo žemėje.

Ansonia, Conn.

IS SLA 66 Kuopos Metinio Susirinkimo

Gruodžio 13 dieną, lietuvių parapijos salėje įvyko SLA 66 kuopos metinis susirinkimas, kurį vedė pirm. S. Bujanauskas. Ši kuopa laiko susirinkimus kartą į du mėnesius, bet kadangi SLA Pildomosios Tarybos nominacijos tik šį mėnesį turi būti atliktos, tai susirinkimas nukeltas iš praeito mėnesio į šį gruodžio mėnesį, tad apie jį čia trumpai parašysiu.

Atlikus priprastus formalumus, delegatė Ona Čepinskienė, buvusi SLA 4-tos apskrities suvažiavime, išdavė raportą, kuris priimtas.

Atsistojimu pagerbto sekančios šios kuopos mirę nariai: Katrė Babinė, kuri mirė rugsėjo 16 dieną, palaidota su bažnytinėmis apeigomis šv. Petro kapinėse, Derby, Conn. Prie SLA velionę prigulėjo apie 21 metus, budama sveika lankydamu kuopos susirinkimus ir šiaip lietuviškus parengimus.

Marė Radzevičienė, kuri mirė lapkričio 2 dieną, taip pat iškilmingai palaidota su bažnytinėmis apeigomis šv. Petro kapinėse, Derby, Conn.

Atliktos SLA Pildomosios Tarybos nominacijos.

Priešus prie kuopos valdybos rinkimo sekamiems 1960 metams, daugelis pareiškė pageldavimą, kad užtvirtinti tą pačią valdybą, tai ir visi išrinkti tie patys, sekami:

Pirm. Stasys Bujanauskas, vice pirm. Stasys Trapkauskas, finansų sekr. ir organiz. Juozas Radzevičius, protokolų sekr. Antanas Kasparavičius, išd. Juozas Marčiulionis (pastarasis ir korespondentas), išdo globėjai: Ona Čepinskienė ir Antanas Baranauskas, maršalka Antanas Jankauskas.

Kitas kuopos susirinkimas bus laikomas sausio mėn. 10 dieną, priprastoj vietoj ir priprastu laiku. Pabaigus susirinkimą, visi buvo pakviesti prie bufeto išsigeriti "šilumos", kurį valdyba parupino.

Dar Apie Velionę Marijoną Radzevičienę

Tėvynėje jau buvo rašyta apie velionę Marijoną Radzevičienę, bet aš dar noriu prie to pridėti. Čia vietos lietuvių judėjime ji lošė svarbią rolę. Kai buvo sveika, niekad neatsisakydavo, kur reikia, padirbėti, ypačingai kuopai rengiant vakarines gaspadiantauti ar šiaip pagalbėti dirbti. Marijona Radzevičienė buvo tipiška moteris, visa pilna juoko, nesivaržydavo kalboje, daugelis norėdavo su ja pasikalbėti, už tai jos šermenys buvo gausiai lankomos. Šiandien jos tarp mūsų jau nėra, tačiau jos geri darbai, gyvenimo atmintis pasilieka tarp mūsų ir daugelis jos pasigenda.

Paliko nuliudime savo vyrą Juozą Radzevičių, kuris per daugelį metų eina SLA 66 kuopoje svarbias finansų sek-

retoriaus ir organizatoriaus pareigas, taipgi jis ir SLA 4-toj apskrities eina organizatoriaus pareigas, sunų Albina, dukterį Mrs. Ella Ellis, brolių Lietuvoje, 3 seseris, vieną seserį Amerikoje, 3 anukus ir šiaip daug giminių ir draugų. Lai Marijonai Radzevičienėi buna ramu išsėtis šios laisvos šalies žemėje, o nuliudime likusiai šeimai ir visiems jos draugams varde SLA 66 kuopos reiškiu gilią užuojautą ir linkiu greito susiraminimo.

Korespondentas.

Cicero, Illinois

Serga Kazys P. Deveikis

Susivienijimo ir visuomenės veikėjas, Kazys P. Deveikis, buvo sunkiai susirgęs ir jam ligoninėje buvo padaryta operacija, dabar jau apėjo ligoninė ir gydomi namie. Aš linkiu p. Deveikiui greitai pasveikti ir grįžti prie Susivienijimo ir kitų lietuviškų darbų, kuriems jis labai reikalingas.

Draugas.

Toronto, Canada

Grazus Pavyzdys Daugeiui SLA Kuopų

SLA 236 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 13 dieną Lietuvių Namų salėje, kur buvo nominuoti kandidatai į Pildomąją Tarybą. Susirinkimas buvo skaitlingas, kas nusako, kad kuopos veikla yra gyva ir prasminga.

SLA 236 kuopa neseniai minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį, į kurią buvo atvykęs SLA prezidentas P. Dargis. Atsilankymas prezidento ir jo pasakytą kalbą, paliko nariams gilią įspūdį ir todėl net šiame susirinkime buvo pasiūlyta dėl jo atvykimo ir sukaktuvinės šventės laimėjimų.

SLA 236 kuopos istorija yra labai įdomi. Prieš 25 metus buvęs gerų patriotų: Dagilis, Jokybūnai, Indreliai, Frenzeliai, Novogrodskiai suilpėdė mažą kuopą, apie kurią sukosi visas lietuviškas gyvenimas. Po 25 metų veiklos ji išaugo į didžiulę kuopą, nes turi per 200 narių, todėl ir šiame susirinkime nebuvo pamiršta pareikšti padėka ir pagalba steigėjams ir kuopos ugdytojams.

Kuopa pradėjo gausiai augti nariais nuo to laiko, kai pradėjo į Kanadą atvykti nauji imigrantai. Jie sutartinai dirbdami su senaisiais veikėjais, kuopą išaugino į didelę vienetą ir įnešė daug gyvumo kuopos gyvavime.

Jau ilgą laiką kuopos pirmininku yra žymus veikėjas, patyręs visuomenininkas inž. J. Strazdas, o finansų sekretorė, bene nuo pat kuopos įsikurimo pradžios, yra nepailstama veikėja p. O. Indrelienė.

Ypačingai kuopa sustiprėjo nuo to laiko, kai Centrinio Atstovų buvo paskirtas p. S. Jokubaitis. Jis tapo Pažangos Vajaus laimėtoju, nes prirašė apie 60 narių ir sustaręs su sporto "Vyties" klubo sportininkais įsteigė atskirą jaunųjų kuopą.

Ivertinant p. S. Jokubaičio darbą, reikia pripažinti kad tai buvo labai didelis įnašas SLA organizacijai ir pačiai kuopai.

Atliktos nominacijos kandidatų į Pildomąją Tarybą.

SLA 236 kuopa tiek savo veikla, tiek augimu ir stiprėjimu toli pralenkia daugelį net gana veiklių SLA kuopų ir darosi viena iš pavyzdinių kuopų.

Yra džiugu ir malonu matyti

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANO "TĖVYNĖS"

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, skirtą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sveikatos reikalams, vedą Sveikatos Komisija, SLA 50-to Seimo išrinkta iš 3 medicinos gydytojų: MOTIEJAUS NA-SVYČIO M. D., Komisijos pirmininko ir Komisijos narių DOMINTO PILKOS M. D., ir VINCO TERČIJONO M. D.

Rašo D-RAS M. NASVYTIS, Chicago, Illinois

Aštrus Sanarių Reumatizmas

(Tęsinys)

Aštrus sanarių reumatizmas yra sunki bendra organizmo liga, tad kaip taisyklė ligonis ta liga sergantis turi būti aprūpintas pastovia, gydytojo medicinos pagalba ir turėti nuolatinę gydytojo atliekamą gydymo kontrolę. Ligonio gera bendra priežiūra — švarus, geras ligonio kambario oras, gerai vėdinamas saugojant ligonį nuo skersvėjų, gera šviesa ir ganėtinai šilta ligonio patalynė, saulės ligonio kambarys yra labai svarbūs veiksniai ligos gydyme.

Ligonio geras maitinimas yra labai svarbus dalykas ligonio gydyme.

Ligonio maistas turi turėti pakankamai kalorijų. Ankstyboje ligos stadijoje geriausiai tinka skystas lengvas maistas — daugiausiai pienoškas maistas, skysti gėrimai — gero švares vandens, iš patikimio vandentiekio, arba nesant gero vandentiekio, virintas vanduo, vaisių sūmkos. Ligonis turi gerti nuo 2500 iki 3500 kubinių centimetrų parą.

Kuomet pas ligonį yra aukšta temperatūra, ypatingai šiltoje klimato, ir didesnį kiekį gėrimų skysčiai gali būti ligoniui neduodami.

Jeigu nėra komplikacijų iš pusės širdies ligonis paprastai gauna normalų valgomos druskos kiekį maiste.

Jeigu yra komplikacijų iš širdies pusės, tai valgomos druskos kiekis maiste yra mažinamas. Ligonis maiste turi gauti pakankamai vitaminų — iš daržovių, vaisių ir reikale net ir mediciniškose laboratorijose pagamintų multivitaminų.

Iki šiam laikui aštrus reumatizmas gydymui pagrindą sudaro salicylo rūgšties preparatai, kurie tiksliai gydytojo dozuoja ir paskiriami ligoniui sergančiam aštriu sanarių reumatizmu ir gydytojo sekamas jų veikimas, nes nuo didelio salicylo rūgšties preparatų vartojimo pasireiškia cypimas ausyse, arba net ir laikinas apkurimas. Paskutiniai laikai yra išrasti taip vadinami hormoniniai preparatai arba vaistai pagaminti iš ant inkstinių liaukų.

Tie hormoniniai preparatai — vaistai gali duoti ir gerų rezultatų aštrus reumato ligos gydyme — sumažėja ligonio karštis, širdies mušimas, sanarių uždegimo reiškiniai ir sumažėja mažkraujumas.

Dar iki šiam laikui nėra susidariusi galutina mokslininkų vienoda nuomonė apie pastovumą veikimo to hormoninių vaistų prieš aštrų sanarių reumatą.

ti mūsų broliškos organizacijos narius taip nuoširdžiai ir našiai veikiančius lietuviškos išlaikymo ir tautos stiprinimo darbe.

Dalyvis.

Ansonia, Conn.

SLA 66 KUOPOS

narių susirinkimas įvyks šių metų sausio mėnesio 10 dieną lietuvių bažnytinėje svetainėje 2 valandą po pietų.

Visi kuopos nariai ir narės malonėkite dalyvauti šiame susirinkime, nes yra daug reikalų apsvaistymui.

J. Radzevičius,
SLA 66 kuopos sekr.

Pittston, Pa.

P R A N E Š U

SLA 7-tos kuopos visiems nariams ir narėms, kad kuopos svarbus susirinkimas bus laikomas šių metų sausio 10 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Piličėjų Svetainėje. Visi nariai privalo dalyvauti, nes yra labai svarbių kuopos reikalų apsvaistymui, jaunųjų prirašymo klausimas ir 1960 metams kuopos valdybos įveždinimas.

Walter Palupis,
SLA 7-tos kuopos pirm.

Manchester, Conn.

SLA 207 Kuopos Veikla

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 207 kuopa turėjo pirmąjį susirinkimą. Buvo atliktos nominacijos į SLA Pildomąją Tarybą.

Kuopos valdyba perrinkta 1960 metams iš šių asmenų: pirm. A. Bireta, finansų sekretorius M. Zorskiutė, vice pirm. Ona Lemeziene, kuri S. L. A. 207 kuopoj, taip ir kitose draugijose daug metų darbuojasi; protokolų sekretorė Ona Kaminskienė, išdininkas Jonas Sele, išdo globėjas J. Mažeika.

Nutarta surengti Bingo atitinkamu laiku. Rengimo komisijon išrinkta: Z. Žutautienė,

O. Buskauskienė, O. Lemeziene ir M. Zorskiutė. Ona Roman-Ranauskienė davė \$1.00 dovanoms bingo vakarui.

M. Zorskiutė pasiūlo organizatore ant tolau. Susirinkimas praėjo labai gražioj nuotaikoj. Po susirinkimo buvo pasivažiavimas ir oragiškas pasikalbėjimas.

A. Bireta.

Bridgeport, Conn.

SLA 51 Kuopos Narių Žiniai

Susivienijimo 51 kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio mėn. 17 dieną, 1960 metais, 2 valandą po pietų, 407 Lafayette St. Šiame susirinkime bus daug svarbių reikalų aptarimui, tad malonėkite visi kuopos nariai dalyvauti ir apsvaistyti organizacijos reikalus, nes tai būtina visų narių pareiga.

A. Sapięga,
SLA 51 kuopos sekr.

Toronto, Canada

SLA Jaunimo Kuopos Susirinkimas

1960 metais sausio 17 dieną 2-ą valandą po pietų Lietuvių Namuose įvyks SLA jaunimo kuopos ir sporto klubo "Vytis" susirinkimas. Bus renkamos valdybos 1960-tiems metams ir svarstomi einamieji reikalai. Narių dalyvavimas privalomas.

j. b.

Pittston, Pa.

Mirė Antanas Valatka, SLA 7 Kuopos Narys

1959 metais gruodžio mėnesio 20 dieną nuo širdies smūgio mirė Antanas Valatka, sulaukęs 50 metų amžiaus, SLA 7 kuopos narys. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis parapijos kapinėse.

Velionis Valatka buvo gimęs Pittston, Pa., ir visą laiką čia gyveno. Dirbo anglių kasyklose, prieš keletą metų

buvo sunkiai prie darbo sužeistas. Jis buvo malonaus būdo žmogus, su visais gražiai sugyveno, už tad ir jo šermenys aplankė daug žmonių ir atidavė jam paskutinę pagarbą, taipgi nemažas burys palaidėjo jį kapus.

Dideliame nuliudime paliko žmoną Oną, dukterį Anna Marie, sunų Robert, taipgi brolių Matą ir seserį Marijoną Urbanienę, kurie gyvena Detroit, Michigan.

Be Susivienijimo, priklausė prie šv. Vardo draugijos ir Lietuvių Piličėjų Klubu.

Lai jam buni lengva išsėtis Dėdės Samo žemėje, o nuliudime likusiai šeimai reiškiu gilią užuojautą.

W. P.

Nepiliečiai Raginami Registruotis

Kaip pirmesniais keliais metais, taip ir šiemet Imigracijos ir Naturalizacijos įstaiga praneša, kad visi užsieniečiai, gyvenanti Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir nesanti Amerikos piliečiais, būtinai turi registruotis. Neišpildę šio patvarkymo nustatytą laiką, gali būti baudžiami ir net deportuoti iš Amerikos.

Registracija prasidėjo sausio 1 dieną ir tęsis iki 31 dienos. Registracijai reikalingas korteles galima gauti visuose paštuose, jos vadinamos Report Card, Form 1-53. Už jaunamiečius korteles turi užpildyti jų tėvai ar globėjai.

Patartina visiems nepiliečiams atkreipti dėmesį į Imigracijos ir Naturalizacijos pranešimą ir patenkinti jos reikalavimą, kad vėliau nereikėtų turėti neshagumų dėl savo apsilėidimo ar nekreipimo dėmesio į valdiškos įstaigos pranešimą.

Gimnaziją baigus — į kolochozą. — Kuršėnų višurinė mokykla šiemet išleido 140 abiturientų. Kaip praneša Vilniaus radijas, džioji abiturientų dalis nuėjo į kolochozus.

Jis Buvo Mano Draugas

A. GRIGAITIS

Kas jis?—paklauskite.
Gi pernai Lietuvoje mirė žurnalistas—
Matas Bagdonas.

1957 metais šiame laikraštyje P. Tarvydas rašė apie jo darbus, kaip žurnalisto, visuomenininko, pedagogo, redaktoriaus. Aš parašysiu trumpai, kas jis buvo jaunystėje.

Linksmiau ir įdomiau kelionė dviese, kai turi su kuo pasikalbėti, mintimis, išpučiais, gyvenimo nuotykiams pasidalinti. Pati kelionė trumpėja ir valandos it šalia gelžkelio stulpai pro vagono langą šuoliais lekia pro šalį. Nuobodų kelionės vienam, nuobodu keliauti vienišam šiuo gyvenimo keliu.

Mudu susipažinome, susidraugavome dar vaikais budami gimnazijos suole, III klasėje.

III klasėje Sherlock Holmes, Nat Pinkerton, Conan Doyle ir panašių aprašomi nuotykiškai tiek užvaldė gimnazistą M. Bagdoną protą, jog jis pamiršdavo gimnaziją, pamokas, ir rezultate gale metų išėjo su minusu, t. y., reikėjo pasilikti toje pačioje klasėje. Šie kriminaliniai aprašymai ne vienam gimnazistui mažindavo pažymius. Dabar aš M. Bagdoną pasivijau, susitikom ir likom draugais visą gyvenimą. Laukėm, nekantriai laukėm, kada baigsim gimnaziją, gausim brandos atestatą ir išsivaduosim iš globėjų. Atėjo laukiamoji valanda, kvotimai baigti.

Susirinkom gimnazijos salė, atsisveikinom su mokytojais, su savo auklėtojais. Sudie gimnazija.

Nuėjom raštinėn, padėjom ant stalo raštvedžiui porą rublių (toks buvo paprotys) ir paėmėm atestatą. Abiturientų veiduose nesimatė laukiamo džiaugsmo, visi rimti, it su liūdėsiu.

Su atstatu rankoj išėjau gimnazijos kiemą. Kieme manęs laukė Matas. Mudu pasižiūrėjom vienas į kitą, rodė po širdim kas tai nutruko, norėjo verkėti... netekom motinos. Vienas kitam nei žodį netardami, atsidurėm Kušnerio karčiamos salkoj.

Prie alaus (buvo karšta diena) atlyžo širdis, prasidėjo be galo, be krašto kalbos, kalbos...

Atrodė, išėjom iš namo (gimnazijos)

ir mums atsidarė daugybė kelių į tolumą. Eik kur nori, esi parengtas. Dabar jau tavęs neatlobo mokytojas, esi subrendęs, turi protą. Ir iškeliamoji į svietą, iškeliamom mokslo ieškoti. Ką gavom gimnazijoje, rodė tik krislelis prieš begalinį žinojimą.

Apie M. Bagdoną poeziją P. Tarvydas rašė, jog jo sukurti dalykėliai buvo be didelių pretenzijų, bet pasižymėdavo darnumu ir švelnumu. Tai buvo pagyvenusio Mato Bagdono poezija. Kitokia ji buvo jo jaunystėje. Apie ją aš noriu keletą žodžių tarti.

Jau trečiojo klasėje jis pradėjo eiluoti. Apie ką jis eilavo? Apie ką gali dainuoti trečiojo klasės mokynys—kaimo berniukas? Žinoma, apie tai kas jį labiausiai veikė—tai kaimo gamtos grožis. Jis dainavo apie žiemos pugas, apie baisy šaltį žiemės metu, kada tvoros poška, o dangių žydrus mėnulis ir žvaigždės. Jis dainavo apie pavasarį, apie beržo pirmuosius lapelius, apie ankstyvą bitelę išlėkusią į pasaulį pasidairyti, ar nepradėjo gėlės skleistis savo žiedus. Jį veikė ir margai nusidažę medžių lapai rudens metu. Jis mylėjo gamtą ir ji davė temas jo eilėms. Vėliau, susipažinęs su Lermontovu, Puškinu, įsiai pradėjo sekti juos, ypač jis žavėjosi Lermontovo kuriniais.

Kaukazo kalnų gamtos grožis, jo žmonių laisvės pamėgimas, aršios kovos dėl jos—tai daugelio Lermontovo kurinių tema. Ir suprantama, jog jaunuoliui M. Bagdoną viliojo Kaukazo egzotika, jo tipai, gyvenimas.

Mes, Mato draugai žavėjomės jo kuryba, jo eilėrašciais, kurių keletas tilpo to laiko "Atėity". Jo slapyvardė buvo Vabalkšnis, o poezijos žinovai vertino jo eiles ir jam pranašavo poeto ateitį.

Prozos nebūdė. Aną metų "Vienybėje" J. Tysliava prasiitarė, jog M. Bagdonas visą gyvenimą rengėsi parašyti romaną, bet neparašė. O aš pasakysiu—parašė.

Jo gyvenimas tai ir yra romanas—gražus, turiningas romanas.

Vyresnėse klasėse mudu gyvenom viename kambaryje. Kai ateidavo pasiilgimo savęs valanda, valanda, kada žmogus nori patisai su savim pasikalbėti, o ypač poetas, mano Matas ištraukdavo iš po lovos savo smuiką ir pradėdavo vedžioti šmičium per stygas. Prasidėdavo kančia, gimdymas. Aš jį palikdavau vieną, o grįžęs rasdavau naująjį ant stalo, o jo kūrėją gulintį ant lovos.

Kuryba eikvoja žmogaus jėgas ir reikalingas poilsio. Matas eidavo į miestą (jei tai budavo vakaras, reikėjo slapstytis nuo mokytojų; vaikščiojimo laikas budavo nustatomas atsižvelgiant į metų laiką; už nesilaikymą šio potvarkio budavo mažinamas pažymys už elgesį) prasiblaivyti į orą, pažiūrėti pro langą ką jo mylimoji Onutė veikė, užėiti pas draugą Juozą D., kurio motina laikė arbatinę, išgerti arbatos stiklinę su baranka, paplepėti, arba pas gimnazistę K. Marytę, kurios motina irgi laikė arbatinę. Marytę gražumu Dievas neapdovanojo, bet jos kuklumas, švelnumas, nekaltumas mus jaunuolius viliodavo į arbatinę pasisvečiuoti.

Ji vargšė pirmojo karo metu mirė Krimės džiova.

O kartais, kad sugrąžinus Matą į lygsvarą, užeidavom pas amerikietį (M. restoraną), paimdavom atskirą kambarį, butelį šustovo su trimis žvaigždėmis.

Gražus pavasaris, gražus jo žiedai, graži pirmoji meilė, bet joje slepiasi ir audros audrėlės. Taip atsitiko ir su Matu ir Onute D., kuri buvo jo poezijos akorda, it muzika, kuri žmoguje sukelia gražių minčių. Kartą Mato ir Onutės D. santykių dėl kažkokio menkinio užsikirtė. Nei Onutė nei Matas nenori nusileisti, abu ambicingi, abu ošia. Matas pradėjo nevalgioti, užėjo nemiga, mokslo pažymiai žemyn ir grėšą pasilikti, kaip sakydavom, žiemavoti toje pačioje klasėje. Nemažiau kentėjo ir jo smuiko stygos, kurių akorduose ieškodavo suraminimo.

Mums pagailo vargšo Mato. Sutaikėm ožius ir pas Matą grįžo gera nuotaika.

Ideali buvo mūsų jaunuolių meilė, o kai vienas iš mūsų panorą pabučiuoti savo simpatiją, įsiai gavo nuo savo draugų tokią moralės pamoką, kad ilgai atsiminė, kas tai draugų kumščiavimas.

Gimnazijos auklėtojai, mūsų mokytojai, akyliai sekė, kad jų globojami jaunuoliai nenuslystų nuo doros kelio; auklėjo, kad išaugtume dori, sveiki, protingi vyrai.

Jeį suaugę proto žmonės kartais nuklysta iš kelio, tai ką kalbėti apie jaunuolį. Padėka ir garbė mūsų mokytojams, mūsų tėvams, visuomenei, kuri saugojo mus nuo nuodėmių. Vargas jaunuoliui, jaunuolei, kurie, pradėjus lytinių liaukų pumpurams sprogti, pradėda jas dilginti. Nedraudžia jų tėvai, nedraudžia mokytojai, visuomenė. Jų laukia nervų ir visos sveikatos paūrimas—ne tik jų, bet ir jų vaikų.

Vėliau, keliaudami gyvenimo keliu, laiks nuo laiko susitikdavom Kaune, kur jis dirbo redaktoriaus, žurnalisto darbą, o aš iš Dzūkijos šilų su reikalais atbeldėdavau Kaunan. Retai susitikdavom, bet susitikimas visuomet budavo įdomus, nuoširdus, draugiškas. Nulendame kur pas Čepurną, ar Versalin, ar kitam kuriam restorane susirandam nuosilų ir ramų kampelį (čia turim pastebėti, kad kaip Matas, taip aš, nebuvo blaivybės draugijos nariais). Ir prasidėda be galo, be krašto kalbos—vienas kito išpažintis, išpažintis iki smulkmenų—pasisėkimai, džiaugsmas, nelaimės, vargai, supkūpimai, nuklydimai. Gyvenimas bėga sparčiai žingsniais pirmyn, su juo ir žmogaus pažūra ir aplinką nestovi vietoj, keičiasi. Dalindavomės, svarstydavome su Matu tais pakeltimais, juos nagrinėdavome. Matas nuo savo principų (jis buvo gillai tikintis) nenukrypėdavo, nors dėl gyvenimo troškimo kartais ir nuslysdavo nuo Dievo ir bažnyčios įsakymų. Bet raskite ką nors šiame pasaulyje be nuodėmės.

Tie susitikimai, pasikalbėjimai paliesdavo ir politinius aruodus, bet, nors nevisuomet, mes politiniai ir socialiniai klausimai sutardavom, bet tai nekludėdavo mudviem likti artimais draugais. Sakyčiau, proto galvojimo skirtumas dar labiau mus sutardindavo. Po tokių išpažinčių, po tokių atviro, nuoširdaus pasikalbėjimo it dvasiniai atsinaujinę, atsisveikindami iki pasimatymo.

1944 metais birželio mėnesį besitraukiant nuo iš rytų artėjančių bolševikų, prie Nimbros persikėlęs per Nemuną, patraukiau Dovinės link pas tetą. Atrodė kaime dar nesijautė žymių artėjančios audros. Per-

nakvojės pas tetą sekandį dieną per Marjampolę, kuri jau buvo pakūsi evakuotis, nuvykau prie M. pas dėdę, kur maniau rasęs savo šeimą. Dėdės kieme pilna M. apskrities policijos, kuri laukė įsakymo kur trauktis toliau. Čia sužinojau, jog netoliese A. yra Matas. Žinoma, paskubėjau pasimatyti su savo draugu. A. kieme sutikau nemažą būrį iš Kauno jaunų vyrų ir moterų. Matas Bagdonas buvo vienas. Šeimą sakė išsiuntęs į tėviškę prie Skriaudžių, į Butautiškes. Kaip visuomet, Matas rodėsi esąs geram upe, nors už jo juoko slėpėsi kančia.

—Matai, lieki, ar traukiesi į vakarus?

—Ne, Albinai, kas bus, tas bus, bet aš iš Lietuvos nesitrauksiu,—pabrėžė įsiai.

—Mirsiu, bet iš gimtinės nesitrauksiu; aš kančios nebijau.

1957 metais birželio mėnesį gaunu iš Lietuvos laiską. Žiuriu, kas rašo? Net nustebau—Matas Bagdonas. Kur jis gavo mano adresą? Labai paprastai. Kaimynystė, pažintis, vienas per kitą sužino, kur kas pasaulyje tupi. Matas rašo iš Butautiškes (netoli Veiverių), iš tėviškės. Rašo apie savo vargus. Girdi, jį apėmė įvairūs negalavimai—kepenys netvarkoj, širdis silpna, mažakraujystė, blogas apetitas, blogas miegas, reumatas ir tt. Prašo vaistų, kurie, it gyvybės elekstras, visas ligas pašalintų. Tokių prašymų iš Lietuvos mes daugel gauname. Ten mano, jog Amerikoje, tik nueik vaistinėn ir gausi vaistų nuo bet kurios ligos. Nusprendžiau, Matas tur kepenų civozė. Tokia liga per laiškus negydoma ir stebuklingų vaistų nėra. Vieton vaistų, pasiūniau siuntinį, kurį realizavus, galėtų laikytis tinkamos dietos.

Nors liga jau gerokai buvo pakirtusi jo sveikatą, bet laiską rašo it juokaudamas. Toks jis buvo visą gyvenimą. Matydavau jį rimtą, bet nemažiau jį rustų. Vargu ar jis savo gyvenime pasakęs kam nors šurkštų žodį. Visuomet jis geroj nuotaikoje, visuomet draugiškas.

Laiską mano jis gavo, bet siuntinys pavėlavo. Įsiai mirė ir išlėsi Skriaudžių kapuose tarp savųjų. Net pavydas ima.

Teisingai Puškinas pasakęs:

Nors bejausmiui kunui visvien kur trunėti, bet arčiau mylimo kampelio norėtusi išlėsis.

Pittsburgho Universitetas Gražiai Buvo Pasipuošęs Kalėdų Šventėms

Šiais metais Pittsburgho Universitetas ypatingai buvo sujudęs Kalėdų šventėms. Didžiosios salės, mokslo klasės, koridoriai ir langai—viskas buvo Kalėdų šventėms papuosta. Universitetas, arba kaip čia vadina jį "The Cathedral of Learning" yra 535 pėdų aukščio. Pastatas turi 42 aukštus (stories) ir jame yra 91 klasių kambariai. 18 tautinių kambarių (Nationality Rooms) tarpe jų ir Lietuvių Kambarys. Jį suprojektavo ponas A. Gudaitis iš Kauno. Lietuvių Kambarys yra bene vienas iš gražiausių ir įdomiausių kambarių visam Universitete. Jis išsiskiria tuomi iš kitų kambarių, kadangi sienos išmuštos margaraščiais lininiais audimais, kuriuos išaudė ponas A. Tamošaitienė Kanadoje. Kambario kampani, palubės, palangės bei durys susidėda iš dviejų rusių lietuviško ažuolo—tamsaus ir šviesaus. Ažuolinės durys meniškai išrąstytos, ir visi kiti kambario baldai padaryti pagal lietuvišką stilių bei meną. Visa kambario galinė siena—tai vienas didelis Čiurlionio tapytas paveikslas "Du Karaliai".

O kai šiemet gruodžio mėn. 12 dieną visi tautiniai kambariai tik bruzdėjo, puošėsi, kiekvienas pagal savo tradicijas bei papročius, tai mūsų Lietuvių Kambarys irgi neatsiliko. Dėka mūsų aktyvių ponų V. Količienės bei B. Pivronienės, Lietuvių Kambarys tapo viso Universiteto dėmesio. Profesorius stalias tapo uždegtas nauja lietuviška astronomija linine statliese ant kurio matėsi pilnos mėnės lėktės įvairių lietuviškų skanėstų. Durybės langai pasiropšė šiaudiniais ornamentais, kas itin kambariui davė jaukios lietuviškos šilumos. O pačiame kampe stovėjo didžiulė

šešių pėdų eglė pasipuošusi įsiai lietuviškai. Šiaudiniai papuošalai, kryželiai, skambalukai, žvaigždėlės, paukšteliai ir angelukai, taip gražiai derinosi su šio kambario aplinka, kad net patiems svetimtaučiams taip patiko, kad klausimams apie Lietuvą, jos žmones, jos meną bei tradicijas nebuvo galo ir jie rodos negalėjo suprasti kodėl toks gražus kraštas, tokia kulturinga tauta turi būti paversta, o jos žmonės belaisviai ir beteisai. Rytė Spingytė viskam turėjo atsakymą ir stengėsi, kad ir trumpai amerikiečiams pasakoti apie Lietuvą, jos praeitį bei dabartį. Paskui Universiteto didžiojoje salėje įvyko meninė dalis, kurią išpildė devynių tautų grupės. Lietuvių grupė susidėjo iš trylikos lietuvių, visos pasipuošusios tautiniais rubais, kurios pagiedojo Kalėdų giesmę lietuviškai "Ties Betlejem". Visa programa buvo spaudos fotografuojama bei televizuoja. Vėliau svečiai buvo skaniai pavaišinti ir išsikirstė į kas sau namon.

Sekmadienį didžioje Pittsburgho Carnegie Music Hall įvyko kita Kalėdinė programa, kurią išpildė 28 tautos. Visi giedoję giesmes savo kalba galingsiems vargonams griežiant. O kiekvienos tautos rėstovai ar atstovės nešė dovanas ir dėjo prie dviejų milžiniškų eglė. Šv. Pranciškaus Akademinio 50 studentų pagiedoję lietuvišką giesmę, o Danutė Količiūtė su Rytė Spingyte nešė prie eglės dovanas. D. Količiūtė—lietuvišką lėlę, o R. Spingytė dėžę su gintarais. Žmonių buvo gal keletas tukstančių, o lauke teko palikti kitus, nes nebebuvo vietos jiems patalpinti.

Šios dvi dienos paliko visiems mums lietuviams gilaus išpuodžio, kad ir keletai valan-

dų laiko palikome savo kasdieniškus vargus nuošalyje ir lyg tai Lietuvoje buvome nutukę, tėviškėje toli, toli už vandenų...

Rytė L. Spingytė,
Pittsburgho Universiteto Studentė.

GABI LIETUVAITĖ

Gruodžio 27 Sunday News Brooklyn sekciroj tilpo ilgokas straipsnis ir nuotrauka apie jauną 22 metų lietuaitę—Mariją Audronę Stake. Straipsnyje pažymėta, kad Marija dėsto chemiją Polytechnic Institute of Brooklyn. Jos dviejų klasių studentai yra 36 vyrai, ir nei vienos mergaitės. Dauguma jos studentų yra tik du ar tris metus už ją jaunesni, o kai kurie ir vyresni už ją. Marija drauge ruošiasi ir doktorato laipsniui iš chemijos.

Straipsnyje trumpai nupasakota jos pabėgimas iš Lietuvos, gyvenimas Vokietijoje, tremtinių stovyklose (Lubekke) ir Amerikoje. Jos tėvai ir jaunesnė sesuo gyvena Chicagoje, o Marija—pas savo draugus p. Reventus Brooklyn.

Pavergtųjų Seimas Linki 1960 Metais Teisingos Taikos

Naujųjų Metų išvakarėse Pavergtųjų Seimo pirmininkas ir gen. sekretorius pasiuntė sveikinimo telegramas J. A. V. prezidentui Eisenhoweriui, popiežiui Jonui XXIII, JT visuotinio susirinkimo pirmininkui V. Belaudne, prezidentui de Gaulle, kancleriui Adenaueriui, min. pirmininkui Macmillanui, NATO narių valstybių ministeriams pirmininkams, valstybės sekretoriui Herterui ir Europos Tarybos sekretoriui L. Benvenuti. Prezidentui Eisenhoweriui sveikinimo telegrama, primi-

nusi jo taikos siekimo pastangas ir dėkodama už jo paramą sovietų pavergtosios Centro ir Rytų Europos valstybių laisvės kovai, linkėdama, kad "1960 metus žymėtų laisvės pasaulio drąsi ir ryžtinga pažanga į patvarią ir teisingą taiką", kartu pabrėžia, kad "tokia taika yra nepasiekama tol, kol išlikimaisieji Vakarų sąjungininkai—pavergtosios Europos tautos—yra atimtos savo laisvo apsisprendimo nenusavinamą teisę".

Studentų Leidinys

Liet. Stud. S-ga, kuri apjungia apie 600 studijuojančių lietuvių jaunimo JAV-se, leidžia savo kuklų leidinį "Studentų gairės". Anksčiau šis leidinys buvo tik poros lapų informacinis biuletenis, g. paskutinis 1959 m. numeris jau yra žymiai platesnės apimtys ir įdomus savo turiniu. Čia randame įdomių ištraukų iš dokumentų, kuriuose atsispindi jaunimo heroizmas ir tiesos troškimas. Yra platūs Raimundo Pankrio sociologiniai straipsniai apie Amerikos

mažumas, ištrauka iš V. Rimkevičiaus romano "Studentai", knygos apžvalga ir kt.

"Studentų gairių" redakcinį kolektyvą sudaro R. Pankris, T. Remeikis ir V. Skrupskelytė. Meninė ir techninė priežiūra rūpinasi A. Avižienytė, A. Jakštys ir V. Rubas. Administraciją sudaro D. Karvelytė, R. Šimaitis, V. Šimaitis, A. Šlapkauskas ir D. Urbonaitė. Redakcijos adresas—518 E. Green St., Champaign, Ill. Administracijos—6841 S. Oakley Ave., Chicago 36, Ill. Leidinį gali užsiprenumeruoti ir ne studentai. Metinė kaina—2 doleriai.

ALT Suvažiavimo Priimtų Rezoliucijos

(Atkelta iš 1 pusl.)

gruodžio 12-13 dienomis, Henry Hudson viešbuty, New York, išsklause Vykdomojo Komiteto prezidento, sekretoriaus, išdinkino ir A. L. Informacijos Centro direktorės pranešimus, juos priima dėmesin, tvirtina apyskaitinių metų išlaidas ir reiskia jiems padėką.

Susivienijimo Veikėjų Artimiausi Darbai

(Atkelta iš 1 pusl.)

nario teises, todėl jis jau moka ir į Ekspensų Fondą 17 centų į mėnesį, kaip ir visi kiti nariai.

DIDELIS IR REIKŠMINGAS PLANAS

Jaunuolis terminuotą apdraudą turėdamas ir sulaukęs 25 metų amžiaus taip pat dėl savo ypatingai mažų duoklių turi nedidelius rezervus, kuriuos tačiau jis panaudoja persikeldamas į kurią kitą, turinčią santaupų rezervus, SLA apdraudą, nes tada mokės mažesnius mokesčius, kaip turėtų mokėti pagal SLA Mokesčių Lentelės.

SLA daro tam tikra prasme auką, pasiryžęs jarnosios kartos narius įvesdinti į Susivienijimo veiklą ir užtikrindamas jiems pilnos sumos apdraudą, kuri parašyta jo Apdraudos Pajudijime. Šiuo budu vykdomas didelis ir reikšmingas planas parengti jaunąją kartą lietuviškai veiklai ir kartu padėti jai pavelėti lietuvių patrioty pasiaukojimu sukurtą ir 75 metus sunkiausiomis sąlygomis išlaikytą Susivienijimą, padėti įsivaivinti SLA taurias tradicijas ir pasiimti valdyti jo sukratus milijonus.

Konstruktorius Br. Oškinio sklaidytuvais dabar esą aprūpinami ne tik Lietuvos, bet ir kitų respublikų sklaidytuvai. Naujos konstrukcijos sklaidytuvai esą galima sklaidyti įvairiose meteorologinėse sąlygose.

Siauliuose pradėjusi veikti automatinė telefono stotis, pranešė Vilniaus radijas. Įrengimai esą gauti iš Leningrado. Automatinė stotis galinti aptarnauti iki 2,000 abonentų.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS AMERIKOJE

Sekandios radijo stotys duoda naudingų žinių 70 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Lietuvių Radio Valanda. Vedėjai Stepas ir Valentina Minkai. 502 E. Broadway, South Boston, Mass. WLYN—1360 banga. Programos veikla sekmdieniais nuo 2:30 iki 3:00 valandai po pietų.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Višnins. 47 Banks St., Brockton 18, Mass. Tel. JUNiper 6-7209. WKOX iš Framingham, Mass., banga 1190, sekmdieniais nuo 8 iki 9 val. ryte.

CHICAGO, ILL. Radio Valanda. Vedėja Sophie Barcus. Iš WOPA stoties, A. M. 1490 kc.; FM 102-3 MC; kas rytą dešimta valanda iki 11-tos valandos nuo pirmadienio iki penktadienio; šeštadienio rytą nuo 10:30 iki 11-tos; sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 valandos ryto. Vakarųškos kiekvieną pirmadienį 7-tą valandą vakaro. Raštinė: Sophie Barcus, 7159 So. Maplewood Avenue, Chicago. Telefonas HErmlock 4-2413.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė. 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. WHFC—1450 k. Dabar turime kasdien radijo programą nuo 9:00 iki 9:45 val. vakaro. Ketvirtadieniais du kartus: nuo 6:30 iki 7:30 ir nuo 9:00 iki 9:45 (visos programos vakarais). O sekmdienį po pietų nuo 1:00 iki 2:15.

DETROIT, MICH. Lithuanian Voice. Vedėjas Jonas Krisčiūnas. 803 Crawford Ave., Detroit 9, Mich. Tel. VInwood 1-5724. WCHB (Inkster, Michigan), Banga 1440 k. Sekmdieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryte.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies. Ved. Ralph Valatka. 15756 Leisure Ave., Detroit 27, Mich. BRoadway 3-2224 WPAC (Ann Arbor) 1050 k. Sekmdieniais 1:00-1:30 p. p.

HARTFORD, CONN. Lietuvių Radio Valanda. Vedėjas Valdas Pleckaitis.

439 Stanley Street, New Britain, Conn. Tel. BA 5-0994. WPOP—1410. Sekmdieniais—12-1:00 valandą po pietų.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas. 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. Waverly 6-3325. WEVD—1330 k. 97-9 meg. Šeštadieniais 4:00-5:00 v. p. p.

PITTSBURGH, PA. Lithuanian Melody Hour. Vedėjai J. Macelm ir adv. Thomas F. Mack. 466 Main St., Pittston, Pa. WPTS—1540 k. Sekmdieniais 10:30—11:00 ryte.

LOS ANGELES, CAL. Lietuvių Radijo Programa, Vedėjas Bronius Gediminas. 4023 W. 60th St., Los Angeles 43, Cal. Tel. AXminster 5-2260 KALI 1430 k. Šeštadieniais 12:30—1:00 val. po pietų.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

SLA 126 Kuopos Metinis Susirinkimas

Susivienijimo 126 kuopos narių metinis susirinkimas įvyks šių metų sausio mėn. 8 dieną, 8 valandą vakare, SLA centrinėse patalpose, 307 W. 30-th Street, New Yorke.

Visi kuopos nariai ir narės kviečiami dalyvauti šiame metiniame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1960 metams ir aptariami kiti reikalai. Po susirinkimo bus tradicinės metinės valės bei draugiškas pasikalbėjimas su užkandžiais ir gėrimais. Iki pasimatymo susirinkime sausio 8 dieną.

P. Bukšnaitis,
SLA 126 kuopos sekr.

Jono Budrio Pagerbimas Sausio 16 Dieną

Jono Budrio, ilgamečio Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke, 70 metų amžiaus sukakties proga rengiamas pagerbimas sausio 16 dieną, šeštadienį, 7 valandą vakare, Carnegie Endowment International Center salėje, 345 East 46 Street, prie 1-st Avenue, New Yorke. Bus trumpa kalbų programa ir valės.

Brooklyn, N. Y.

Rašytojas Vilijus Braženas, humoristiniai vaizduojąs mūsų gyvenimą, paskaitys savo ir kitų autorių kurybos koncerte-vakare, kurį ruošia Skautams Remti Komitetas sausio 23 d., šeštadienį, 7 val. vakare Apriškimo parapijos salėje, Brooklyn, N. Y.

Wilkes Barre, Pa.

Pranas Živatas Valdiškojo Įstaigoj

Gavome kalėdinį atviruką nuo p. K. Živatienės, kuriame ji praneša, kad persikėlė gyventi į naują butą, 413 North Main Street, Scranton, Pa. Nuvykę radome jos sunų Algirdą gražinant jos tris kambarius.

Pranas Živatas apgyvendintas valdiškojo įstaigoj, 1701 Caphause Avenue, Scranton, Pa. Čia jis pasiliks ilgesniam laikui. Nors jis jau išgyvenęs 9 kryželius amžiaus, bet atrodo gerai, tik jo kojos silpnos ir vaikščioti nedaug gali. Skaito daug ką nauga įstaigoje. Rašyti nebegalai, nes plunksnų ilgai laikyti rankoj nepajėgia dėl silpnos kraujotakos. Rašomos mašinėlės nėra kur padėti, kambarys mažas ir dviejų gyvena, visada buna miegamam kambariui.

Lankytojų nedaug buna Kun. Valada yra dažnas jo lankytojas. Kazakevičius pats apsigrojo ir nebuvo kelias savaites, tai Stepanauskas, laidotuvių direktorius retkarčiais jį aplanko. Tai toks likimas veterano šiame mieste. Jo draugų daug nėra gyvųjų tarpe. Prieš 65 metus jie čia pastatė bažnyčias, išleido laikraštį ir žurnalus. Šioj apylinkėj Paukščiai pradėjo steigti laikraščius, taipgi jie buvo ir SLA įsteigėjai. Dr. Šliupas ir kun. Burba Živatui gerai žinomi, ir jie bendrai jungė lietuvius į organizuotą veiklą.

Živatas dar prisimena gerą darbuotoją Zorskį ir Grybą. Zorskaitė ir dabar sekretoriauja SLA 30 kuopoje o p. Zorskienė išparduoda piknikų daugumą tikėty, ir kituose SLA darbuose dalyvauja.

Porą valandą besikalbant Živato kambarėlyje, prisiminiau ir Juozą Bacuną, tai ir apie jį pakalbėjome, kaip ge-

ra amerikietį lietuvi. J. Bačiūnas išleido knygą apie Antaną Vanagaitį. Redagavo rašytojas Alantas, tad ir man teko dabar perskaityti, nes p. Bačiūnas atsiuntė visiems S. L. A. sekretoriams ir veikėjams. Dr. Vinikas parašė laišką, kad tai dovana. Tai gražus leidinys, lengva kalba. Paveikslai aiškiai atmušti ant geros popieriaus. Vanagaicio vadinimai ir kiti meno srityje atliktieji darbai aprašyti visiems suprantama kalba.

J. Bačiūnas su ponia Bačiūnienė važinėjo po lietuvių kolonijas Pacifiko salyno pakrantes. Visa kelionė užėmė apie tris mėnesius laiko. Pradėjo su Los Angeles. Lankė daug lietuvių veikėjų ir rašė jų vardus. Antras sustojimas buvo Naujoji Zelandija. Čia daug sutiko lietuvių ir turėjo daryti pranešimus apie amerikiečių lietuvių veiklą. Vėliau laivu nuplaukė į Australiją į miestą Sydney. Čia pabuvo ilgesni laiką ir daug lietuvių sutiko. Bačiūnas turėjo nuotrauką iš "Margučio" 25 metų sukakties programos, tai parodė australiečiams ir zelandiečiams lietuviams. Tai viską Živatas gerai atpažino ir man teko perskaityti.

Gavau ir Kipro Bielinio "Penktieji metai" ir pasiūliau Živatui. Prašė atvežti, kai atsilankysiu kitą kartą.

Tie žmonės, kurie dirbo kultūrinis darbus, nenustoja domėtis savo tautos literatūra, kol tik turi atmintį. Dovanų nenori priimti, nes saiko tai išnaudojimas. Butų gerai, kad SLA nariai ir pažįstami, progai pasitaikius, aplankytų.

J. V. Stanislovaitis.

Amerikos Menas Šiandien

Šiandieninės Amerikos menas yra įvairus stiliumi ir idėjomis, negu bet kada ankščiau. Nors per prabėgančius metus buvo linkstama į pusiaukelį tarp reprezentuojančio ir abstraktaus meno, tačiau abstraktus menas šiaandien daugiausiai pasireiškia.

Daugiausia charakteringa Amerikos meno paveiksluose, abstrakčiuose ir kitokiuose, yra stiliaus individualybė ir subjekto įvairumas. Faktiniai atrodo, yra tiek stilių, kiek ir menininkų. Tačiau dvi didesnės kategorijos dominuoja: realistinio ir abstraktaus meno.

Realistiniai šios dienos tapybos kūriniai tesia dailininkų tradiciją, kurie tapę šio amžiaus pradžioje. Šiems menininkams nusibodo dekoratyviniai, sentimentalus impresionistų darbai ir jie pradėjo tapyti grafinius kovų dėl premijų vaizdavimus, religinius atkūrimus ir kitokias gyvenimo aplinkos scenas. Amerikos publikai reikėjo tam tikro laikotarpio, kad įvertintų tokią nekonvencionalę subjektyvinę materiją. Faktiniai šios menininkų buvo žiūrima kaip į "Ashcano Mokyklos" pasekėjus. Tačiau galų gale buvo daugumos žmonių pripažinta, kad šie menininkai davė daugelį iš subtiliausiai interpretuotų Amerikos gyvenimo vaizdų.

Vienas iš įdomiausių šios mokyklos menininkų šiandien yra Charles Sheeler, kurio labiausiai mėgiamos temos yra mašinos, fabrikai ir industrialiniai miestai. Jis yra panašus į savo pirmtakus savo nekonvencionalio subjektyvio pasirinkimo, tačiau jo priėjimas yra daugiau negu tik abstraktaus menininko. Jis nėra suinteresuotas vien tik subjektu, bet daugiau piešinių ir pavidalų, kuriuos mašinos, dumai ar tiltai jam sugesti-

nuoja. Sheeler'io darbai iliustruoja faktą, kad kai kuriais atvejais linijos tarp realistinių ir abstrakčių menininkų negalima ryškiai praveisti.

"Ashcan Mokyklos" dailininkai padarė daug paveikslų atgyvinime, ypač subjektyvios materijos pavidale; ji taip pat padėjo menininkams išsilaivinti nuo akademinės 19-to amžiaus įtakos. Tačiau 1913 m. dar viena svarbi bangą perėjo per Amerikos meną, kai Amerikos ir Europos menininkų darbai abstrakciame stiliuje buvo išstatyti ir vėliau šios parodos gavo "Armory Show" vardą. Šios parodos padarė begalinę įtaką ir abstraktaus šio krašto meno išsivystymą.

Tačiau vos tik pirmas posukis į abstraktų meną buvo padarytas, menininkai pradėjo grįžti atgal į daugiau reprezentacinį meną, nors ir tam tikra įtaka pasiliko. Menininkai išvystė daugiau stiliuotą tapybos būdą, susintetizavimą linijomis ir ryškėmis bei ekspresyvesnėmis spalvomis.

Vienas iš originaliausių Amerikos dailininkų yra John Marin, kuris adoptavo abstraktinę techniką peizažų tapyboje. Kai kurie abstraktaus meno dailininkai nenutraukė ryšio su subjektyvine materija. Stuart Davis, gyvų pavidalų ir ryškių spalvų menininkas, vartoja Amerikos vaizdų dalis savo abstrakcijoms pagyventi. Kiti menininkai subjektyvinę materiją visai apeleido ir atsidavė grynai spalvoms ir judėjimui.

Taigi, abstraktinė mokykla sekė realistinę mokyklą, kaip realistinė sekė romantinę. Sudėjęs viską į krūvą, visos šios trys mokyklos šiandien turi savo pasekėjus Amerikoje. Kuri iš šių mokyklų ir ar iš viso bus busimū dailininkų ar publikos mėgiama, yra sunku numatyti. AC.

Iš Anksto Susitarę ir Bendrai Veikiant...

Gruodžio 9-10 Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdžiuose buvo gausu įžymių svečių, savo žodžiu drąsinausių Seimo veikimą. Katalikų intelektualų internacionalo PAX ROMANA atstovai Jungtinių Tautų Ekonominėje ir Socialinėje Taryboje, Vokietijoje buvusiems studentams ateitininkams gerai pažįstamas, E. Kirchner kritiškai įvertino Rytų-Vakary kultūrinis mainus ir pabrėžė moralės principų reikšmę tarptautinei taikai ir tarpvalstybiiniams santykiams. JLV kongresmanas C. J. Zablocki pasižadėjo visomis progomis ir visomis jėgomis paremti sovietų pavergtųjų valstybių bylą. Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos prezidentas R. N. Baldwin pažymėjo, kad jo vadovaujamos organizacijos ir pavergtųjų seimo siekimai glaudžiai siejasi. Jis pripažino seimo didelę talką žmogaus Teisių Lygai, suteikiant daug kongresinės medžiagos. Jis pažadėjo Žmogaus Teisių Lygos visokeriopą paramą seimo darbams. New Yorko Universiteto vice prezidentas, Vakarų Berlyno kritiškomis dienomis 1948-1949 buvęs Berlyno JV sekretoriaus komentantas ir vadovavęs visai JV akcijai prieš sovietinę Berlyno blokadą, gen. F. L. Mowley, prisiminė savo patyrimą santykiuose su sovietais ir iš to patyrimo einančias išvadas laisvojo pasaulio santykiams su Maskva. Tautinės Kinijos ambasadorius dr. Tsiang nušvietė Tibeto įvykių tarptautinę reikšmę ir išskleidė kai kieno skleidžiamą iliuziją, kad

Tibeto užgrobinimas esąs tik raudonosios Kinijos "busoness". Dr. Tsiang konkrečiai faktais pavaizdavo, kad Tibeto strateginė pozicija kaip tik pirmiausia taikoma Sov. Sąjungos reikalams, ne Kinijos. Dr. Tsiang nė kiek neabejoja, kad Tibeto užgrobinimas yra Sov. Sąjungos ir Raud. Kinijos iš anksto sutartas ir bendrai įvykdytas. Tai yra sovietinio pasaulio laimėjimas ir laisvojo pasaulio pralaimėjimas. Pralaimėjimas viename fronte baro atsiliepią visam frontui. Antra vertus, Tibeto įvykiai atvėrė akis daugeliui Azijos-Afrikos neutralistų.

Daug Daugiau Nei Pastipusi Žiurkė...

Kai Chruščevui Amerikoje buvo priminta sovietinė agresija Vengrijoje, jis tati pavadinio pastipusią žiurkė, įstrigusia gerklėje. Tas palyginimas Chruščevui neišsoko netyčia, nes tai yra nuolatinė Sov. Sąjungos padėtis. Sov. Sąjunga, prarijusi ne kokią ten žiurkė, bet keletos valstybių nepriklausomybę, visą laiką gyvena baimė ir nerimu, kad neįvyktų koks sproginimas, kaip 1956 Vengrijoje ir Lenkijoje, kaip 1944-51 Lietuvoje. Šis Kremliaus nerimas smarkiai atsluigtų, jei laisvasis pasaulis pasakytų Chruščevui: "Žiurkės. Ne mūsų dalykas Centro ir Rytų Europa". Šia kryptimi Maskva nuo pat Stalino mirties visomis komunistų meistriskai naudojamomis propagandos ir diplomatijos priemonėmis, įtaigoja pirmiau vadinamus neitraliuosius, o paskutiniu metu ypač Ameriką.

Gruodžio 10 pavergtųjų seimas plačiai diskutavo šiuos Kremliaus maneversus, atkreipdamas laisvojo pasaulio dėmesį į jų tikrąją reikšmę. Lietuvos delegacijai diskusijose atstovavo M. Brakas, plačiai vesdamas paralelę tarp XIX amžiaus Europos politikos su tuometine Rusija ir dabartinės Vakarų demokratijų politikos su Sov. Sąjunga. Tų praeities pamokų nepaisymas gali žiauriai atsikėryti.

Linden, N. J.

Jau Ruošiamasi Prie Vasario 16 Minėjimo

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius jau pradėjo ruoštis prie Vasario Šešiolik-

tosios — Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukakties minėjimo. Draugijų atstovų tuo reikalu pasitarimas kviečiamas sausio mėn. 10 dieną, 3 valandą po pietų, Liberty Parko salėje. Tikimasi, kad visi draugijų atstovai dalyvaus susirinkime ir aptars minėjimo ruošimo reikalus ir tinkamai jį suruoš. Rep

Dešimtukų Vajus

MARCH OF DIMES

Su sausio mėnesio pradžia prasidėjo dešimtukų (March of Dimes) Vajus sukelimui lėšų paraližium sergantiems vaikams ir neturintiems suaugusiems gydyti. Tam tikslui įsteigtas fondas buvusio prezidento vėlionio Franklin D. Roosevelto, kuris pats sirgo paraližiaus liga ir dabar kiekvienais metais sausio mėnesį vykdomas vajus. Tikslas labai geras ir vertas visų paramos, todėl visi geros valios lietuviai, pagal išgalę paaugykite dešimtuką-kitą, o jie sudarys dolerius, doleriai šimtus ir bus didelė pagalba neturintiems žmonėms, ypač mažiems vaikams, gydytis nuo tos baisios ir pavojingos ligos.

Kiek žinoma, tai labai dažnai žmonės išmėto daug pinigų bereikalingiems mažos vertės tikslams, tai daug geriau tuos pinigus paaugykite įsteigtam fondui gydyti paraližium sergantiems, kurie neišgali patys užsimokėti gydytojams ir už vaistus.

Paieškojimai

Lietuvos Generalinio Konsulo New York'e palėskoni asmenys:

Gylienė-Vasiljevaitė Natalija, jos sesuo Laukaitienė Valentina, tėvai Vasiljevas, Motiejus ir Emilija (im. Kabacherytė), gyvenę Kybartuose.

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė Atskaita Išmokėtų Pomirtinių ir Ligoje Pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidentui ir Išdiniui Pasirašyti Gruodžio 31 Dieną, 1959 Metų.

Išmokėtos pomirtinės

MIKAS KUPRIS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs spalio 15, 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 5, 1925 m., mirė gruodžio 17, 1959 m. Velionio žmonai, Onai Kuprienai, pomirtinės išmokėta \$600.00 gimęs rugsėjo 18, 1881 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 2, 1940 m., mirė lapkričio 20, 1959 ZIGMONT SABALIAUSKAS, 299 kp., Rumford, Me., m. Velionio žmonai, Mary Sabaliauskas, pomirtinės išmokėta \$500.00

Viso \$1,100.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$148,587.05

Išmokėtos ligoje pašalpos

A. MATULEVICIUS, 1 kp., Edwarsville, Pa. Sirgo 7 s. 42.00
M. ANDRIEJAITE, 10 kp., Philadelphia, Pa. Sirgo 2 sav. 18.00
A. BUBIENE, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 6 s. 39.50
E. VALENTINAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 2 s. ir 6 d. 36.00
O. BALCIUNYENĖ, 142 kp., New Haven, Conn. Sirgo 6 s. ir 5 d. 38.50
V. ZENT, 198 kp., Akron, Ohio. Sirgo 5 s. ir 3 d. 24.75
M. RAMANAUSKIENĖ, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 10 s. ir 2 d. 55.25
A. SENUTIENĖ, 219 kp., Roslyn, Wash. Sirgo 11 s. ir 6 d. 56.02
T. RACKUS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 7 s. ir 3 d. 87.50
F. GAIDELIS, 308 kp., Brookline, Mass. Sirgo 8 s. ir 4 d. 104.50

Viso \$502.02
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$26,608.77

Laukaitienė-Vasiljevaitė Valentina, vyras Laukaitis Juozas, sesuo Gylienė Natalija, tėvai Basiljevas, Motiejus ir Emilija (im. Kabacherytė), gyvenę Kybartuose.

Martusevičienė-Linkevičiūtė Ona, Adomo d., jos vyras Adolfas, ir sesuo Linkevičiūtė Elzbieta.

Ozutiėnė-Chachauskaitė Palionij, ir jos sesuo Rimkienė Stefanija, Antano dukterys, iš Josvainių miestelio.

Ropius Norbertas, Petro ir Marjono sunus, kil. iš Kalėnikės kaimo, Dukšto vals., Zarasų apskr.

Vabalienė-Radavičiūtė Elena, Edvardo duktė.

Vaičiūnas (White) Andrius, Juozo sunus, gyvenę Springfield, Illinois.

Valinčius Vincas, iš Bulevino. Vyšniauskas Vincas, iš Alcksandravkos.

Aglinskis Vytas, Adomo sunus. Ancevičienė Ona, dirbusi buhalter "Rutos" saldinių dirbtuvėje Šiauliuose.

Dementavičius Antanas, Kazio sunus, iš Dainavos k., Kauno ap. Jacevičius Juozas, ir jo sunus Aloizas ir Juozas.

Milkus Jonas, Antono sunus, iš Girkalnio m., Raseinių apskr. Pakėnas Petras ir duktė Ona, gyvenę Worcester, Mass.

Tamašauskis Stasys-Juozas, Motiejus sunus, iš Girkalnio m., Raseinių apskr.

Turulis Antanas Walter, Kazimiero sunus, iš Briežvalkių kaimo, gyvenę Richmond Hill, N. Y.

Uktveris (Oak) Petras, gyvenę Harmarville, Pa. Krajauskas Vincentas, Stanislovo sunus.

Ieškomieji arba apie juos žinan tieji maloniai prašomi atsiliepti: CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA, 41 WEST 82-ND STREET, NEW YORK 24, N. Y.

VADOVAS Į SVEIKATĄ BUKITE SVEIKI

Geriausiam sveikatos išlaikymui nauja knyga

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis, SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbių sveikatos išlaikymo dėsnių: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisutimu. Tuojau užsisakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS, Chicago 29, Ill. Telefonas Republic 7-7868

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVY" tur daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir dida daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikosose 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusemis, ketvirtimis ir nuo to laiko nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna barga ligi je gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA",

ISEJO NAUJA KNYGA AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO vaizduojant pažūrėti Amerikos

JOJE AFRASOMA:

Aplie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatura"; Įspūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywood žvaigdes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties Klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais; meškonis ir t.; Grand Canyon tarpekis; Įspūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus; Ju tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskesta; Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos Vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių poemio urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių.

Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais. Užsieniečiams knyga tuoj pat pasiūdoma. Kaina tik 75 centai. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELETVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškosios spaudos ir "Kritikos bei polemikos" skyriuose leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$11.00 metams, \$6.00 — pusel metų. Kitose valstybėse — \$14.00 metams, \$7.00 — pusel metų, Chicagoje — \$18.00 metams, \$7.00 — pusel metų.

NAUJIENAS gaunsite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street Chicago 8, Illinois